

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia .....r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Jaćmierz PLH180032

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

PROJEKT

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. 2016 poz. 353 z późn. zm.).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2015 r., poz. 525) i może być przedmiotem opiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Jaćmierz PLH180032, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zatwierdzono decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny [notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669; Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 33/146 z 08.02.2011]. Aktualny status prawny, powierzchnia obszaru oraz jego współrzędne geograficzne regulowane są na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2015/69 z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny [notyfikowana jako dokument nr C (2014) 9072].

Obszar położony jest nad Pielnicą – prawym dopływem Wisłoka, gdzie obejmuje część płaskiej terasy Wisłoka, zmeliorowanej i zagospodarowanej rolniczo. Zalewy pojawiają się tu rzadko – Wisłok ujęty jest w wały przeciwpowodziowe, a koryto Pielnicy uregulowane i również obwałowane.

Przedmiotami ochrony (wg SDF) w obszarze jest jedno siedlisko przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy siedliskowej oraz 3 gatunki motyli z załącznika II Dyrektywy siedliskowej. Są to:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 1060 Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*),
- 1059 Modraszek telejus (*Maculinea telejus*),
- 1061 Modraszek nausitous (*Maculinea nausithous*).

Plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – projektowanego specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Jaćmierz (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.). Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej. Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się 27.03.2015 r. w ramach realizacji projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim* współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego PL02 *Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów*, realizowanego w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych przeprowadzono szczegółową inwentaryzację siedlisk przyrodniczych obszaru oraz siedlisk motyli, a także oceniono ich stan.

PROJEKT

Określono także aktualne i potencjalne zagrożenia oraz niezbędne zabiegi, służące temu by ów stan poprawić.

W przypadku siedlisk łąkowych – niżowych i górskich, świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), jako zagrożenia istniejące wskazano: zmianę sposobu użytkowania, zaprzestanie użytkowania, sukcesję, zbyt wczesne i zbyt intensywne koszenie, oraz rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcego pochodzenia (głównie nawłoci późnej). Zagrożenia potencjalne to: obniżanie poziomu wód gruntowych, zalesianie terenów otwartych oraz zabudowywanie (np. przez elektrownie wiatrowe).

Jako cel ochrony wskazano utrzymanie aktualnego arealu siedliska lub jego powiększenie (67,95 ha) oraz utrzymanie bogatego składu florystycznego siedliska i udziału roślin wilgociolubnych. Służyć temu ma ekstensywne użytkowanie realizowane zgodnie z wymogami pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska. Jako optymalny termin koszenia wskazano drugą połowę września lub październik. Wskazano również na potrzebę wykonania działań renaturalizacyjnych polegających na budowie zastawek na rowie melioracyjnym odwadniającym obszar.

W przypadku stanowisk i siedlisk motyli, stanowiących przedmiot ochrony obszaru, określono, że zagrożenia są tożsame z zagrożeniami wskazanymi dla łąk. Dodatkowym zagrożeniem o charakterze potencjalnym jest stosowanie na łąkach pestycydów oraz zbieranie okazów w celach kolekcjonerskich, gdyż prowadzi to do zubożenia populacji. W celach ochrony wskazano potrzebę zachowania stanowisk i siedlisk gatunków w obszarze. Służyć temu ma ekstensywne użytkowanie łąk, najlepiej w ramach odpowiednich pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz podniesienie poziomu wód gruntowych przez budowę zastawek. Ponadto jako zadanie wspólne dla wszystkich przedmiotów ochrony wskazano oznakowanie granic obszaru tablicami informacyjnymi oraz działania edukacyjne mające na celu poszerzenie wiedzy o obszarze i zasadach jego ochrony.

Działania związane z monitoringiem stanu przedmiotów ochrony opierać się będą na obowiązującej metodyce GIOŚ. W przypadku siedliska 6510 monitoring zaplanowano dwukrotnie w okresie obowiązywania planu. Jednokrotny monitoring, zaplanowany w 9 roku obowiązywania planu zadań ochronnych, dotyczy czerwończyka nieparka. W przypadku modraszków założono, że monitoring będzie wykonywany corocznie.

W ramach weryfikacji stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony określono potrzebę zmiany SDF dla obszaru – aktualizację ocen przedmiotów ochrony na podstawie aktualnych danych i zmienionych wytycznych.

Dane zebrane na potrzeby przedmiotowego planu zadań ochronnych są wystarczające do zaplanowania działań ochronnych, w związku z czym nie ma obecnie przesłanek do sporządzenia planu ochrony dla Obszaru.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Jaćmierz opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>. Zamieszczane tam były informacje o projekcie, w ramach którego realizowane jest niniejsze opracowanie (projekt PL02 *Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów* realizowany w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 pn.: *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim*), postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o rozpoczęciu opracowywania projektu planu zadań ochronnych obszarów.

PROJEKT

Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z obszarem miały spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego zostali przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, organizacji społecznych związanych z ochroną przyrody, instytucji zajmujących się planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy byli powiadamiani pocztą elektroniczną lub telefonicznie. Informacje o spotkaniach zamieszczane były także na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się w dniu 14.05.2015 r. w Zarszynie (wspólnie z ZLW dla obszaru Ładzin). Przedstawiono na nim założenia projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D, w ramach którego opracowywane były plany zadań ochronnych na obszarze województwa podkarpackiego. Przedstawiono także metodyki oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, zasady funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy, a także scharakteryzowano obszar.

II spotkanie ZLW odbyło się 13.10.2015 r. w Zarszynie. W trakcie spotkania podsumowano wykonane prace inwentaryzacyjne i zaprezentowano ich wyniki, przedstawiono koncepcję ochrony oraz wskazano istniejące i potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony.

III spotkanie ZLW odbyło się 19.11.2015 r. w Urzędzie Gminy Rymanów (wspólnie z ZLW dla obszaru Ładzin). W trakcie spotkania przedstawiono poprawioną wersję projektu planu zadań ochronnych, przedyskutowano zmienione zapisy oraz propozycje zmian przebiegu granicy.

Obwieszczeniem z dnia ..... r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 353 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu .....r.

Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Zarszyn oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach ..... r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione, zawarto w tabeli nr 1.

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
1.				

PROJEKT

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu ..... r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525), uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu ..... r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne – odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalą konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków o których mowa w art. 2, natomiast zgodnie z art. 17 mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w Obszarze. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne.

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad Obszarem. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, w okresie 10 lat, wyniesie łącznie około 114 tys. zł.

PROJEKT

4) Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt. 1.